

Mokėjimo įsakymo procedūros - Bulgarija

TURINIO LENTELE

- 1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?
 - 1.1 Procedūros taikymo sritis
 - 1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?
 - 1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?
 - 1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?
 - 1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?
 - 1.2 Kompetentingas teismas
 - 1.3 Formos reikalavimai
 - 1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)
 - 1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?
 - 1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?
 - 1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?
 - 1.4 Prašymo atmetimas
 - 1.5 Apskundimas
 - 1.6 Prieštaravimas
 - 1.7 Prieštaravimo pasekmės
 - 1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės
 - 1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?
 - 1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Civilinio proceso kodekso (2007 m. liepos 20 d. oficialusis leidinys Nr. 59, įsigaliojo 2008 m. kovo 1 d., su pakeitimais SG Nr. 42 /2009, su paskutiniais pakeitimais SG Nr. 13/2017) XXXVIII skyriuje numatyta supaprastinta procedūra, kurią taikant ieškovas gali susigrąžinti tai, ko reikalauja, jei mažai tikėtina, kad atsakovas šį reikalavimą ginčys.

1.1 Procedūros taikymo sritis

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?

Kreditorius gali prašyti išduoti mokėjimo įsakymą pagal šiuos reikalavimus:

- piniginius reikalavimus arba reikalavimus dėl pakeičiamų daiktų, jeigu reikalavimas priskiriamas apylinkės teismo jurisdikcijai;
- kilnojamojo turto, kurį skolininkas gavo kartu su įpareigojimu jį grąžinti arba kuris yra įkeistas, arba kurį skolininkas perdavė kartu su įpareigojimu jį perduoti, perdavimas, jeigu reikalavimas priskiriamas apylinkės teismo jurisdikcijai.

Be to, pagal aiškiai Civilinio proceso kodekso (CPK) 417 straipsnio nuostatą ieškovas taip pat gali prašyti išduoti mokėjimo įsakymą, jeigu reikalavimas, nepaisant jo dydžio, susijęs su:

- administraciniu aktu, pagal kurį vykdomas perduodamas civilinių bylų teismams;

- dokumentu arba išrašu iš buhalterinių knygų, kuriose įrašomi valstybės įstaigų, savivaldybių ir bankų reikalavimai;
- aktu, susitarimu ar kitos rūšies sutartimi su notaro patvirtintais parašais, kuriais patvirtinami sutartyje numatyti įsipareigojimai sumokėti pinigų ar dėl kitų pakeičiamų daiktų, taip pat įsipareigojimai perduoti tam tikrą turtą;
- išrašu iš įkeitimų registro dėl registruoto užstato ir vykdymo pradėjimo – dėl įkeisto turto perdavimo;
- išrašu iš įkeitimų registro dėl registruotos pardavimo sutarties, pagal kurią nuosavybės teisė išsaugoma iki kainos sumokėjimo, arba lizingo sutartimi – dėl perduoto arba išnuomoto turto grąžinimo;
- įkeitimo sutartimi ar hipotekos lakštu pagal Prievolių ir sutarčių įstatymo 160 straipsnį ir 173 straipsnio 3 dalį;
- galiojančiu aktu dėl privataus, valstybės ar savivaldybės reikalavimo nustatymo, jei jis vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka;
- pranešimu apie trūkumą;
- paprastuoju ar įsakomuoju vekseliu arba lygiaverčiu vertybiniu popieriumi, taip pat obligacija ar su ja susijusiais kuponais.

Jeigu kartu su prašymu pagal CPK 417 straipsnį pateikiamas dokumentas, su kuriuo yra susijęs reikalavimas, kreditorius gali prašyti teismo įpareigoti nedelsiant pradėti vykdymą ir išduoti vykdomąjį raštą.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Jeigu reikalavimas kyla iš vieno iš aktų pagal CPK 417 straipsnį, didžiausia reikalavimo suma neribojama.

Pagal kitas nuostatas dėl piniginių reikalavimų, reikalavimų dėl pakeičiamų daiktų ar kito kilnojamojo turto perdavimo mokėjimo įsakymas gali būti išduotas tik jeigu reikalavimas priskiriamas apylinkės teismo jurisdikcijai. Apylinkės teismas nagrinėja reikalavimus civilinėse ir komercinėse bylose, kai ieškinio suma neviršija 25 000 BGN, ir visus reikalavimus dėl išlaikymo, darbo ginčus ir reikalavimus pagal pranešimą dėl trūkumo.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Ši procedūra nėra privaloma. Net jei yra nustatytos mokėjimo įsakymo išdavimo sąlygos, ieškovas neprivalo pasirinkti šios gynybos procedūros ir gali pareikšti ieškinį bendra tvarka.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Mokėjimo įsakymas neišduodamas, jeigu skolininkas neturi nuolatinio adreso ir nuolatinės gyvenamosios vietos arba verslo vietos Bulgarijos Respublikos teritorijoje.

1.2 Kompetentingas teismas

Prašymas apylinkės teismui paduodamas pagal skolininko nuolatinį adresą arba buveinę, o teismas per tris dienas privalo oficialiai patikrinti, ar jis turi vietos jurisdikciją. Jei teismas mano, kad byla nepriklauso jo jurisdikcijai, jis perduoda bylą jurisdikciją turinčiam teismui.

1.3 Formos reikalavimai

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Privaloma naudoti Teisingumo ministerijos patvirtintas paraiškos formas. Paraiškos formos pridėtos prie 2008 m. vasario 20 d. teisingumo ministro potvarkio Nr. 6 dėl mokėjimo įsakymų, prašymų išduoti mokėjimo įsakymą ir kitų dokumentų, susijusių su mokėjimo įsakymo procedūra, formos patvirtinimo.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Atstovavimas nėra privalomas.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Prašyme turi būti nurodytos aplinkybės, kuriomis grindžiamas reikalavimas, ir kokia yra prašymo esmė.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Prie prašymo nebūtina pridėti jokių reikalavimą pagrindžiančių įrodymų. Prašymo pateikėjas gali pridėti tokius įrodymus, tačiau jis neprivalo to daryti, nes ši procedūra skirta tik patikrinti, ar reikalavimas yra ginčytinas. Prašymo pateikėjui pakanka nurodyti, kad jis

turi tokį reikalavimą. Jei skolininkas ginčija mokėjimo įsakymą, reikalavimo buvimas tikrinamas vykstant reikalavimo nagrinėjimo procedūrai. Prie prašymo reikia pridėti įgaliojimą, jei jį pateikia įgaliotinis, taip pat prirėikus įrodymus apie sumokėtus žyminius mokesčius ir teisine išlaidas.

1.4 Prašymo atmetimas

Prašymas išduoti mokėjimo įsakymą atmetamas toliau nurodytais atvejais:

- jei reikalavimas neatitinka CPK 410 straipsnio reikalavimų, t. y. jame nenurodytas pinigų mokėjimas ar pakeičiamų daiktų gražinimas, kai jų vertė yra iki 25 000 BGN, arba CPK 410 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytos kategorijos kilnojamieji daiktai; taip pat tais atvejais, kai prašymas neatitinka tvarkingumo reikalavimų, jis nepaliekamas nenagrinėtas ir yra iš karto atmetamas. Tik išimtiniais atvejais, jei prašymo pateikėjas nenaudojo patvirtintos prašymo formos arba panaudojo netinkamą formą, teismas nurodo ištaisyti šį trūkumą, prie pranešimo pridėdamas atitinkamą formą (CPK 425 straipsnio 2 dalis);
- jei reikalavimas neprieštarauja teisės aktams ar gerai moralei;
- jei skolininkas neturi nuolatinio adreso arba buveinės Bulgarijos Respublikos teritorijoje arba jei jis neturi nuolatinės gyvenamosios vietos ar verslo vietos Bulgarijos Respublikos teritorijoje.

1.5 Apskundimas

Šalys negali apskųsti mokėjimo įsakymo, išskyrus jo dalį, susijusią su išlaidomis. Prašymo pateikėjas atitinkamam apygardos teismui gali apskųsti nutartį, kuria visiškai ar iš dalies buvo atmestas prašymas; tuo tikslu jis gali privačia tvarka paduoti apeliacinį skundą, o jo įteikimo kopija nėra pateikiama. Nutartis dėl nedelsiamo vykdymo, kurią teismas priima, jei dokumentas pateikiamas pagal CPK 417 straipsnį, taip pat gali būti skundžiama. Privačia tvarka paduotas apeliacinis skundas dėl nedelsiamo vykdymo nutarties turi būti pateiktas kartu su prieštaravimu dėl išduoto mokėjimo įsakymo ir gali būti grindžiamas tik motyvais, kylančiais iš aktų pagal CPK 417 straipsnį.

1.6 Prieštaravimas

Gavęs mokėjimo įsakymą, skolininkas gali per dvi savaites raštu pateikti prieštaravimą. Pagal CPK 414 straipsnį prieštaravimas – tai bet koks dokumentas, kuriuo kaip nors prieštaraujama vykdymui, bet kokios formos nesutikimas ar pareiškimas, iš kurio akivaizdu, kad skolininkas nenori sumokėti. Aiškiai nurodyta, kad prieštaravimo nebūtina pateisinti.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jei skolininkas laiku pateikia prieštaravimą, teismas nurodo prašymo pateikėjui, kad jis gali pareikšti per vieną mėnesį ieškinį dėl reikalavimo nustatymo, sumokėdamas mokėtino žyminio mokesčio likutį. Jei prašymo pateikėjas nepateikia įrodymų, kad iki nustatyto termino pareiškė ieškinį, teismas visą mokėjimo įsakymą ar jo dalį, dėl kurios nepareikštas ieškinys, pripažįsta negaliojančia.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Pagal CPK 416 straipsnį, jei prieštaravimas nepateikiamas laiku arba jei jis atsiimamas, mokėjimo įsakymas įsigalioja ir juo remdamasis teismas išduoda vykdomąjį raštą, kuris atitinkamai nurodomas nutartyje.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Per vieną mėnesį nuo tos dienos, kai sužino apie mokėjimo įsakymą, skolininkas, kuris neteko galimybės ginčyti reikalavimo, gali pateikti prieštaravimą apeliaciniam teismui, jeigu:

- mokėjimo įsakymas nebuvo tinkamai įteiktas;
- mokėjimo įsakymas nebuvo įteiktas jam asmeniškai ir įteikimo dieną jis neturėjo nuolatinės gyvenamosios vietos Bulgarijos Respublikos teritorijoje;
- jam nebuvo laiku pranešta apie įteikimą dėl ypatingų, nenumatytų aplinkybių;
- jis nepateikė prieštaravimo dėl ypatingų, nenumatytų aplinkybių, kurių nebuvo galima pakeisti.

Šio prieštaravimo pateikimas nesustabdo nutarties vykdymo, tačiau skolininko prašymu teismas gali sustabdyti vykdymą, jei skolininkas pateikia atitinkamą užtikrinimą.

Teismas priima prieštaravimą, jei nustatoma, kad yra įvykdytos pirmiau nurodytos sąlygos. Jei apeliacinis teismas priima prieštaravimą todėl, kad skolininkas neturi nuolatinio adreso arba buveinės Bulgarijos Respublikos teritorijoje arba neturi

nuolatinės gyvenamosios vietos ar verslo vietos Bulgarijos Respublikos teritorijoje, tada jis oficialiai pripažįsta, kad mokėjimo įsakymas ir juo remiantis išduotas vykdomasis raštas negalioja. Kitu atveju, jeigu apeliacinis teismas priima prieštaravimą, jis sustabdo išduoto įsakymo vykdymą ir grąžina bylą apylinkės teismui, o ieškovui nurodo, kad jis gali pareikšti per vieną mėnesį ieškinį dėl savo reikalavimo, sumokėdamas mokėtino žyminio mokesčio likutį.

Be to, taikant ieškinio procedūrą skolininkas gali ginčyti reikalavimą, dėl kurio išduotas mokėjimo įsakymas, jei nustatomos naujos esminę reikšmę turinčios faktinės aplinkybės arba nauji rašytiniai įrodymai, kurie negalėjo būti jam žinomi tuo metu, kai buvo pateikiamas prieštaravimas arba kurių jis negalėjo gauti per tą patį terminą. Ieškinys gali būti paduotas per tris mėnesius nuo tos dienos, kai skolininkas sužino apie naujas aplinkybes arba nuo tos dienos, kai jis galėjo gauti naujų rašytinių įrodymų, tačiau ne vėliau nei per metus nuo tos dienos, kai pasibaigė priverstinio reikalavimo išieškojimo terminas.

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 24/07/2018